

129

Colecția POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

V. S. SAPARIN

OBIECTIVUL 21

★★

ULTIMA ÎNCERCARE

EDITATA DE REVISTA
ȘTIINȚA ȘI TEHNICA

V. S. SAPARIN

OBIECTIVUL 21

★ ★

ULTIMA ÎNCERCARE

Colecția „Povestiri științifico-fantastice"
Anul VI — Nr. 129

Trăim într-o epocă în care distanța dintre visurile cele mai fantastice și realitatea cea mai palpabilă se micșorează cu o iuțeală uluitoare.

MAXIM GORKI

Dragi cititori,

Vă rugăm să ne scrieți impresiile și observațiile dv. critice cu privire la aceste povestiri și la prezentarea lor grafică.

Adresa noastră este: Colecția „Povestiri științifico-fantastice" a revistei „Știință și tehnică", Casa Scînteii, Piața Scînteii nr. 1, raionul I. V. Stalin, București.

Coperta-desen: A. BUICULESCU

Rezumatul capitolelor precedente

În zbor spre regiunile polare, un avion, avînd la bord trei pasageri — un contabil, un inginer electrotehnic și un tînăr colaborator al unui institut de cercetări științifice —, se vede nevoit să aterizeze forțat lîngă golful Kapriznaia.

A doua zi, profitînd de vremea frumoasă, cei trei pasageri hotărăsc să facă o plimbare cu barca. În timpul plimbării însă, ei sînt surprinși de reflux și barca lor este dusă spre largul mării. La ieșirea din golf, ei trebuie să treacă printr-un fel de coridor denumit „Strîmtoarea blestemată", înconjurat de stînci enorme, unde, din cauza refluxului, valurile ajung la înălțimi de cîțiva metri.

În ciuda pericolului de scufundare la care sînt expuși, tînărul cercetător științific Golubențev se arată interesat mai ales de înălțimea valurilor cu care au de luptat. Ei scapă de pericol și se întorc cu bine odată cu începerea fluxului.

După un număr de ani, contabilul care povestește această nuvelă, se întîlnește întîmplător din nou cu inginerul Smirnov, care, între timp, devenise o celebritate în specialitatea lui. Întîlnirea are loc cu ocazia recepționării unei centrale electrice, amîndoi făcînd parte din comisia de recepție. La plecare, contabilul găsește pe jos o lanternă și, necunoscînd pe adevăratul proprietar, o bagă în buzunarul paltonului.

Într-o zi, căutînd ceva în dulap, observă uimit o lumină care venea din buzunarul paltonului. Acolo găsi lanterna de care uitase.

Surprins de acest fenomen, luă lanterna și o arătă inginerului-șef al întreprinderii unde lucra. Acesta îi spuse că această „mică minune" reprezintă în realitate o descoperire grandioasă. Totodată, contabilul află că lanterna aparține lui Smirnov, vechea lui cunoștință.

Trimis în delegație la „Obiectivul 21", din regiunea golfului Kapriznaia, contabilul se întîlnește cu inginerul Smirnov care îi servește de călăuză, arătîndu-i toate marile schimbări survenite în acele locuri.

Smirnov îi amintește contabilului de acel tînăr cercetător cu numele de Golubențev, care fusese cu ei în barcă și care a avut ideea genială să folosească forța mareelor pentru acumularea unor cantități nesecate de energie electrică.

Azi, în locul „Strîmtorii blestemate", s-au ridicat uriașele construcții ale „Obiectivului 21".

OBIECTIVUL 21

(Continuare din numărul trecut)

XIX

Problema pentru care fusesem adus de la Moscova era următoarea :

Stațiunile de flux și reflux funcționau tot timpul în mod automat, oamenii veneau acolo numai pentru revizia și reparațiile utilajului. Cu toate acestea trebuia făcut calculul zilnic al energiei produse, al *numărului de acumulatoare încărcate și aflate în depozit*, ca și al celor neîncărcate de care era nevoie, apoi calculul consumului materialelor de ungere ș.a.m.d.

In incinta stațiunii erau instalate aparate care înregistrau toate valorile necesare, datele acestor aparate, dar aveau nevoie de o anumită coordonare și de înregistrarea lor în acte.

S-ar fi putut angaja un contabil; mi s-a spus însă că acesta n-ar fi avut de făcut decît operații prea simple. E păcat să folosești *un om ca să copieze pe hîrtie indicațiile aparatelor și să facă apoi* cu aceste cifre operații aritmetice simple.

— Ce-are a face? am spus eu. Dacă întreprinderea noastră a știut să construiască un aparat cum e „contabilul-șef" o să știm noi să facem și un „contabil simplu".

După experiența pe care o aveam în astfel de treburi, problema nu mi se părea de fel complicată.

Am propus ca toate aparatele de înregistrare ale stațiunii să fie unite cu aparatul nou pe care l-am denumit „contabil" printr-o conductă specială.

Acest aparat trebuia să reprezinte combinația unui contor cu un aritmometru și un dispozitiv imprimator de cifre. Dispozitivul din urmă trebuia să imprime datele celorlalte aparate în rubricile tabelului introdus în el. Rubrici speciale erau destinate pentru sumele totale.

Pe scurt, aparatul trebuia nu numai să fixeze cheltuielile curente și necesitatea diferitelor materiale, ci să facă și operațiile contabile clasice.

Elaborasem un tip standard de tabele pentru acest aparat. Ele trebuiau să țină în evidență în mod detaliat activitatea stațiunii. Totodată, împreună cu tehnicienii obiectivului 21 am elaborat și planul tehnic pentru construirea noului aparat. S-a hotărît ca să fie fabricat de întreprinderea noastră sub supravegherea biroului nostru de construcții. Făcusem cunoștință și chiar m-am împrietenit cu mai mulți tovarăși de aci.

Cifrele cu care obiectivul 21 încărca fabrica noastră de „calculare" *erau datele despre maree. De-a lungul litoralului nemărginit,* scăldat de apele nordice, au fost instalate zeci de mii de contoare care consemnau la fiecare oră nivelul apelor.

Aceste date, sau „tone de cifre", cum le poreclisem noi, fiindcă într-adevăr aceste tabele cîntăreau tone întregi, erau transmise la Moscova și acolo se transformau într-un tablou centralizat al mișcării mareelor pe o distanță enormă a globului pămîntesc.

Acest procedeu de a opera cu cifre mi s-a părut cam greoi. De*sigur că n-avea sens ca obiectivul 21 să-și instaleze o fabrică pro*prie de calcul. Dar și să transporți „tonele de cifre" pînă la fabrica noastră „matematică" nu era o soluție dintre cele mai fericite.

M-am hotărît așadar să mă gîndesc la un aparat care să poată calcula nu numai variațiile nivelului apei în locul unde este instalat, dar care să poată da rezultatele centralizate ale observațiilor. Atunci institutul va căpăta nu materia primă, cum s-ar spune, ci datele ultime, prelucrate, care aveau să ușureze și să simplifice munca enorm.

Am propus să combinăm aparatul de contabilizare cu un aparat de calculare. Oamenii Institutului mareelor au primit cu viu interes ideea mea și la urmă s-a hotărît să fie comandat la fabrica noastră un prototip, eu fiind rugat să iau parte la elaborarea lui.

XX

Seara ne-am adunat mai mulți cunoscuți în sala de mese a casei de oaspeți, unde locuiam.

— Mi-ai făgăduit, mă adresai la un moment dat lui Smirnov, să-mi povestești istoria lanternei dumitale.

Ghenadii Stepanovici căzu pe gînduri.

— Istoria ei este una cu totul obișnuită, spuse el după o scurtă tăcere. Este lanterna unui prieten. A căzut la Leningrad ucis de o bombă fascistă în timpul războiului. Lucrasem împreună la o problemă în același institut. In timpul unui bombardament, bomba a căzut pe clădirea unde era de serviciu în acel moment prietenul meu. Lanterna asta și cu un caiet de însemnări au fost tot ce mi-a rămas de la el.

Ghenadii Stepanovici tăcu. Pesemne își aducea aminte de zilele îndepărtate ale blocadei Leningradului.

— La ce anume ați lucrat împreună cu acel om? întrebă cineva.

— Lucram la problema încălzirii electrice a solului. Prietenul meu a murit, însă munca începută de noi doi este azi pusă în practică de

un grup mare de savanţi. Nici măcar o singură idee, nici măcar un singur rind din insemnările cuprinse în caietul lui n-au fost lăsate fără să li se acorde cea mai mare atenţie. S-a dat numele lui metodei de transformare a tundrei în grădini. Socot că cel mai frumos monument ce i s-ar putea ridica vor fi oazele veşnic înflorite din Arctica şi nădăjduiesc că ele se vor ivi în număr cit mai mare. Livada noastră de meri, ca şi alte citeva grădini experimentale în alte puncte polare, sint primele semne ale acestor oaze. Cit priveşte lanterna, am păstrat-o ca pe o amintire.

În timpul cit am stat de data aceasta în golful Kapriznaia n-am mai trăit nici un fel de aventuri. N-am văzut aci lucruri mai uluitoare decit aş fi putut vedea în oricare altă parte.

In ţara noastră se fac lucruri interesante, se fac descoperiri, oamenii depun eforturi unite în munca lor. Obiectivul 21 nu era decit unul dintre numeroasele locuri de muncă intensă, creatoare, ale marii noastre patrii.

Şi, totuşi, aveam sentimentul că în zilele acelea trăisem evenimente foarte mari.

Traducere de PETRU VINTILĂ
şi MARGARETA ROMAN

Nota redacţiei

Şi această povestire constituie un bun exemplu al vitezei cu care tehnica şi ştiinţa contemporană ajung din urmă fantezia. Intr-adevăr, din presă aflăm următoarea informaţie:

„Inginerii sovietici au elaborat planul unei centrale electrice a cărei sursă de energie o constituie mareele. Noua centrală urmează a fi realizată prin zăgăzuirea pe o distanţă de 100 km a părţii răsăritene a golfului Mezen din Marea Albă, unde se înregistrează cele mai puternice maree din Uniunea Sovietică.

In barajul prefabricat de beton armat vor fi instalate aproximativ 2.000 de turbine. Curentul produs va putea alimenta reţeaua interconectată a sistemelor energetice din Ural şi din partea europeană a Uniunii Sovietice". (Ştirea este luată din revista „Veac nou" din 25 decembrie.)

ULTIMA ÎNCERCARE

I

Macaralele păreau nişte figuri geometrice ce prinseseră viaţă. Ele circulau pe un teren plat, a cărui lungime măsura cîţiva kilometri, şi transportau legături de materiale, aranjîndu-le în ordinea în care trebuiau montate. „Autocreierul", cum i se spunea în limbaj popular, era un mecanism inteligent în formă de glob celular, asemănător ochiului mări' al unei albine, aşezat pe un postament inalt, deasupra căruia două antene scrutau parcă împrejurimile. Mecanismul urmărea ca lucrările să se desfăşoare conform planului, dădea dispoziţii macaralelor şi primea rapoartele lor scurte.

Trei oameni aşteptau să se termine transportul materialelor. Victor şi George erau calmi, numai Kostea se frăminta şi aştepta nerăbdător ca lucrările de montare să înceapă.

Intr-un tîrziu, automatul raportă: „Totul este gata".

George apropie de gură microfonul şi ordonă:

Urmează montarea!

„Autocreierul" interceptă imediat ordinul şi începu să dea instrucţiuni:

— Blocul central „A" rămine pe loc. Blocul „B" va fi apropiat pină ce *liniile roşii* vor coincide.

Două macarale prinseră blocul „B", care avea forma unui cilindru nu prea înalt, cu o deschizătură verticală pe toată înălţimea, şi începură să-l ducă spre blocul „A" care semăna cu o gigantică minge de fotbal parcă dezumflată parţial de cineva. Toate suprafeţele exterioare ale staţiei aveau forme netede şi fuzelate.

George se apropie de locul unde cele două blocuri urmau să facă corp comun. De îndată ce liniile roşii se îmbinară cap la cap, el comandă „stop". Apăru imediat un automat de sudare, cu multe braţe articulate, de diferite mărimi, care semăna cu un păianjen, şi uni cu multă dibăcie cele două blocuri.

George se îndreptă spre alt loc unde lucrările de construcţie trebuiau să continue. Macaralele aduceau blocul următor. George privea prin ochelarii-binoclu şi dădea comenzi.

Victor, căruia nu-i plăcea să stea fără treabă, luă al doilea microfon și puse în mișcare alte două macarale. Pe betonul cenușiu circulau agale, pe cauciucuri groase, turnate, automate nu prea frumoase, dar îndemînatice, care transportau cu multă grijă blocuri și detalii de proporții apreciabile. Stația se înălța văzînd cu ochii.

Victor nu verificase în prealabil pe machete unele materiale dintre acelea care se transportau și le vedea pentru prima oară. Dar treaba mergea bine. Banda de hîrtie cu multe perforații, o realizare a biroului de construcții, se transforma cu repeziciune ba într-un coridor transparent cu tavanul boltit, ba într-un cerc imens — temelia unei clădiri rotunde —, ba în uși care se închideau ermetic.

Spre sfîrșitul zilei, primele etaje erau gata terminate. Stația semăna acum cu două contrabasuri, lungi de cîte o jumătate de kilometru fiecare, cu cozi îndreptate în părți opuse.

La comanda „activitatea s-a terminat", macaralele își ascunseră brațele puternice, își îndoiră gîturile lungi, asemenea unor cuțitașe de buzunar, dar de proporții uriașe, și se depărtară.

— Automatele puteau face și singure totul. În uzine montarea este doar automatizată în întregime și încă de mult timp, iar noi am rămas în urmă cu progresele tehnicii, spuse Kostea. Victor zîmbi și zise :

— Să știi că am avut în vedere și anumite considerente economice. Oare este justificată construirea unei mașini scumpe și complicate care poate înlocui munca prestată de doi oameni în trei zile ? În afară de aceasta, mie, constructorului, îmi este necesar să particip la ridicarea edificiului, să mai verific încă o dată dacă totul este în regulă. Nu, faptul că iau parte la procesul de montare este departe de a fi un capriciu. Nici George n-ar admite ca activitatea lui să fie înlocuită de o mașină sau de un alt om. Ți-am mai spus că în construcții este foarte important să știi ce poți încredința unei mașini și ce trebuie să faci singur.

— Dar unui practicant ce i se încredințează să facă ?

Victor spuse rîzînd :

— Nu fi îngrijorat. De mîine ai să montezi și tu !

...Și iată-l pe Kostea în aer. Ochii i se află la nivelul etajului al 15-lea, iar „brațele" îi ajung la o distanță de jumătate de kilometru. Ele pot apuca și ridica obiecte de greutăți și dimensiuni impresionante. În fața tînărului stau întinse propriile-i mîini, îmbrăcate în mănuși cu o mulțime de articulații, ca acelea pe care le purtau cîndva cavalerii medievali.

El își mișcă degetele, iar colo, departe, macaraua gigantică execută cu precizie fiecare ordin. Kostea își apropie o mînă de alta, iar macaraua cuprinde și ridică cu ușurință o legătură de dimensiunea unui vagon de marfă.

Tînărul simte prin mănuși cum greutatea ridicată pune în vibrație cablurile, care par niște coarde ale unui instrument muzical. Unul dintre degete se apropie de altul, și un enorm prefabricat de formă circulară (partea inferioară a turnului de observație) este dirijat prin

aer către locul stabilit in planul de construcție. De sus, Kostea vede foarte bine totul. El îndreaptă piesa înșfăcată spre o temelie rotundă și-o depune cu grijă deasupra ei. Acum va trebui să coboare puțin pentru a vedea dacă prefabricatul s-a suprapus perfect peste temelie.

Nici n-apucă să-și termine însă firul gîndirii, că fotoliul său, care este susținut de un cablu subțire, se și îndreaptă către locul spre care omul și-a ațintit privirea. Macaraua este dirijată de biocurenții ce se nasc in organismul omului doar la gîndul de a face o mișcare. Aceasta nu este o idee nouă, dar ea și-a găsit în cazul de față o aplicație foarte bună. Kostea fixează partea inferioară a turnului de observație, apoi urcă, își intinde miinile și macaraua ridică un alt prefabricat.

George lucrează departe de Kostea. Victor însă, care se află mai aproape de practicant, se uită din cînd in cînd la tînăr și zîmbește... După expresia feței, se vede că practicantul ar dori să cînte. Este și explicabil. Kostea se simte doar un titan. Reușește să realizeze lucruri uriașe.

Dar trece o oră, și „titanul", care construiește stația ce urmează să fie transportată in Venus, își dă seama că degetele încep să-i amorțească. Apoi simte o durere și in umeri. Aceasta din cauza efortului pe care-l depune cînd își întinde brațele și își contractă fără să vrea mușchii întregului corp pentru „a ridica" fiecare detaliu al construcției. Este un efort inutil pe care-l depun de obicei toți novicii. Intradevăr, povara ridicată de macara este mare și ți se pare că trebuie s-o ții din toate puterile. Este un efect psihologic.

Victor, văzîndu-l pe Kostea că ia o poziție mai relaxată, înțelege imediat că tinărul și-a dat in sfirșit seama de greșeala pe care o făcuse. Dar Victor știe prea bine că amorțeala degetelor n-o putea evita nimeni. Se ințelege că degetele nu țineau nici o greutate, dar mișcările lor trebuiau coordonate în orice clipă. Spre sfirșitul zilei de lucru, fiecare constructor simțea cum degetele parcă il vibrau, fenomen observat la pianiști după multe ore de exersare.

In schimb, stația creștea ca o plămadă de drojdie.

Vreo zece clădiri cu forme aerodinamice, incununate de cupole scunde sau înalte, erau unite prin galerii închise, construite din aceeași masă plastică, extrem de rezistentă. Construcțiile alcătuiau un *ansamblu arhitectonic foarte original, cu un sistem central de încălzire* și răcire, iar în interior cu o atmosferă terestră. Toate locurile unde plăcile prefabricate ale construcției se uneau cap la cap urmau să fie sudate pentru a da clădirii rezistență. Dușumelele și tavanele, acoperișurile și pereții vor forma un schelet trainic. Nici ploile și nici umezeala venită de jos nu vor amenința o asemenea construcție.

Stația nu va avea nevoie de o temelie specială ; ea trebuia să fie așezată pe planeta Venus și fixată cu ajutorul unor ancore, care vor intra adînc în solul mocirlos. Garajele pentru mașinile amfibii, hangarele pentru elicoptere și avioane cu elice, terenul de aterizare pentru rachete, antena fixată in pereții turnului de observație și multe altele vor fi aici o imbinare destul de curioasă a unor obiecte din epoca noastră cu acelea din secolul trecut. Pe Venus, unde nu există

televiziune, stații de radioemisie și transport automat, oamenii vor trebui să se folosească de lucruri care ni se par arhaice. Acolo vor fi necesare profesii care pe pămînt și-au trăit de mult veacul. Se va simți nevoia de șoferi, de încărcători și de alte meserii.

— Și ce urmează să facem mai departe? întreabă practicantul cînd constructorii coborîră și ei.

— Vom demonta stația, și fiecare parte a ei va fi transportată pe Venus. Lucrul acesta se va intîmpla, bineînțeles, numai în cazul în care construcția noastră va corespunde întru totul scopului pentru care a fost creată.

— Dar cum o vom monta acolo?

— Am fi dorit să folosim baloane cu heliu pentru ridicarea detaliilor grele, dar pe Venus bîntuie des uraganele. Ar fi mai indicat să transportăm vreo două macarale, dar nu chiar atît de mari ca acestea cu care lucrăm acum.

— Dar de constructori nu va fi nevoie acolo? întrebă Kostea.

— De constructori? făcu mirat Victor. Am priceput. După cîte văd, ții neapărat să pleci în Venus?

Kostea nu răspunse nimic.

II

Mergînd pe o alee de foioase înalte, Victor medita asupra lucrării care se apropia de sfîrșit. Fără să vrea, gîndurile îi zburară deodată spre celelalte două proiecte. Nu era chiar atît de ușor să trăiești pe o planetă străină; de aceea, biroul de planuri nu s-a zgîrcit și a comandat trei stații de construcții cu totul diferite, pe care le-a ales din zeci de proiecte prezentate. După încercările la care urmau să fie supuse stațiile, una dintre ele, cea mai bună, trebuia să plece spre Venus, iar celelalte două să fie expuse la Muzeul de proiecte nerealizate pentru a fi studiate de tineri ingineri, arhitecți, excursioniști și turiști...

Oare ce soartă aștepta stația lui Victor?

El studia părțile pozitive și negative ale fiecărui proiect și nici o variantă nu semăna cu cealaltă.

Varianta nr. 2 era extrem de simplă. Intreaga stație reprezenta un cub geometric perfect, în interiorul căruia secțiile, camerele de locuit și dependințele se aflau aproape unele de altele.

Legătura între etaje o făceau ascensoarele, iar pe coridoare se mișcau benzi rulante pe care puteai circula.

Varianta nr. 3, numită „stația lacustră", era o construcție foarte mare, în formă de cerc, care se sprijinea pe o mulțime de piloți și de aceea părea suspendată în aer. „Stația lacustră" oferea și ea mai multe avantaje pămîntenilor. Oamenii urmau să locuiască într-o clădire bine izolată de solul mocirlos al planetei Venus. Forma inelară și coridoarele largi au permis instalarea a trei benzi rulante pe care se putea circula cu viteze diferite. Pe banda mijlocie, deplasarea

se făcea foarte repede în orice parte a construcţiei, iar benzile laterale se mişcau mai încet.

Particularitatea staţiei construite de Victor consta în aceea că toate încăperile ei aveau forme şi dimensiuni mai adecvate scopurilor pentru care erau destinate. Formele clădirilor componente ale staţiei nu condiţionau însă o anumită planificare interioară, aşa cum se întîmpla în cazul celorlalte proiecte.

Ca un inconvenient al construcţiei putea fi socotită doar întinderea ei pe o suprafaţă cam mare. Victor era de părere că pe Venus nu sînt necesari zgirie-norii şi de aceea concepuse clădiri nu prea înalte, cu excepţia turnului de observaţie.

Lui Victor îi plăcea să se plimbe puţin în aer curat după o muncă încordată. Ce putea fi mai plăcut? De această plăcere vor fi lipsiţi cei 37 de oameni, primul schimb al staţiei, cărora le va fi dat să trăiască şi să muncească pe o planetă atît de deosebită de a noastră. Ei vor fi aceia care vor hotărî mîine care dintre staţii este mai bună şi mai potrivită pentru cercetările de pe Venus.

Dacă Victor n-ar fi fost constructor, ci membru al comisiei de alegere a celei mai bune staţii, cu greu s-ar fi decis cărei variante să-i dea un calificativ mai bun.

Ajuns pe malul mării, Victor se aşeză pe o bancă. Gîndurile îi erau tot la cele trei staţii. Deodată însă îi apăru în minte privirea practicantului. La început avusese impresia că seamănă cu toţi ceilalţi practicanţi cu care mai lucrase. Kostea era şi el un tînăr îmbujorat, şi ochii săi albaştri priveau lumea cu aceeaşi indulgenţă. Auzindu-l vorbind, ai fi gîndit că nu există problemă în care să nu se pricepă. Îl puteai auzi discutînd despre mutarea planetelor cu ajutorul unor motoare extrem de puternice construite pe ele, despre forarea unei sonde pînă în centrul Pămîntului şi despre alte lucruri asemănătoare cu care n-a avut niciodată de-a face.

*

Kostea privi destul de nemulţumit la cei aproape 50 de roboţi cu braţe articulate şi trăgătoare lucioase care lucrau în biroul de proiectări şi semănau cu nişte păsări fantastice, cu gîturi lungi şi pliscuri subţiri. Într-un tîrziu, practicantul spuse categoric:

— În fond este un anacronism îngrozitor.

Victor ştia şi el foarte bine că executarea schiţelor era în tehnică un procedeu învechit. Se înţelege că roboţii făceau orice desen tehnic, efectuau toate calculele necesare pe baza cifrelor iniţiale pe care le primeau şi, prin aceasta, erau de un real folos inginerului. Dar schiţele executate de ei mai trebuiau apoi date unui automat care

transforma liniile de pe *hirtie într-un „limbaj" accesibil maşinilor* constructoare. Această metodă de lucru se intrebuința la începutul secolului nostru, cînd maşinile constructoare „citeau" schițele. Acuma însă există automate speciale care fac în prealabil calcule şi apoi execută detaliile unei clădiri fără să mai fie nevoie de schițe.

Cu toate acestea, schițele sînt necesare uneori nu numai pentru procesul tehnologic, ci şi pentru Victor. La urma urmei este şi el om, nu o maşină. Nu-şi poate imagina cum va arăta o nouă construcție *privind doar o bandă de hirtie cu multe perforații. Uneori trebuie* să se mai uite şi pe schiță pentru a vedea dacă lucrarea se execută întocmai.

Dar cum putea să explice acest lucru unui om care avea impresia că ştie totul şi încă numai din auzite?

— Încearcă să proiectezi o eclisă de asamblare pentru stație! spuse Victor.

Sarcina era dintre cele mai uşoare. Dar aceşti „tehnicieni atotştiutori" *nu erau în* stare *uneori* să facă cel *mai* simplu lucru. Victor mai avusese de-a face cu cîțiva practicanți de acest fel.

A doua zi, Victor se pregătea tocmai să dejuneze, cînd îl chemă la teleaparat inginerul George de la uzina experimentală.

— Ascultă, zise el, şi sprîncenele sale, care semănau cu nişte tufe de agriş, se ridicară, acoperind o bună parte din frunte. Lămureşte-mă, te rog, pentru ce ați comandat 142 de mii de mici capete de femeie, confecționate din plastilită? Ştii doar că sînt obişnuit cu tot felul *de trăsnăi pe care le faceți, dar pentru ornamente ați fi putut folosi* la urma urmei şi un alt material.

Victor nu înțelegea nimic.

— Practicantul tău mi-a trimis o comandă, zise George arătînd o bandă de hirtie cu multe perforații. Am introdus-o în automat, şi începură să iasă aceste capete.

Victor observă pe ecranul teleaparatului figura unei fete cu nas drept şi subțire şi bărbie rotundă, ceva mai pronunțată. Capul era ştanțat din plastilită de grosimea degetului.

— Şi ați reuşit să faceți multe? întrebă Victor.

— Vreo cinci sute...

— Opriți automatul şi trimiteți-mi un model.

Cînd Victor intră în birou, capul de fată, executat din plastilită uşoară şi rezistentă, se afla pe masa lui.

— De unde ați procurat bibeloul acesta drăgălaş? întrebă practicantul. Îmi face impresia că l-am mai văzut undeva!

Victor nu răspunse cîteva clipe şi-l măsură pe practicant din creştet pînă-n tălpi:

— Dacă o să-ți mai treacă prin cap să desenezi pe schițe vreo cunoştință, zise el într-un tîrziu, atunci să cauți s-o faci pe marginea

colii. Această maşină, adăugă Victor arătînd spre robotul care stătea într-un colţ şi executa pe baza schiţelor modele pentru automate, nu face deosebirea între un desen făcut din plăcerea de a te distra şi acela tehnic, de specialitate. Maşina a codificat toate liniile in forma unor găurele pe o bandă de hirtie, iar automatul căruia i-a fost transmisă banda a inceput să execute ce i s-a ordonat. Credeam că ai cunoştinţă de principiul după care sînt construite automatele!

Practicantul se fistici de tot.

— E, nu-i nimic. In orice caz mi-ai demonstrat că nu te împaci *întotdeauna cu schiţele tehnice,* conchise Victor.

In definitiv toţi erau tineri. Şi el dădu practicantului o nouă sarcină.

In felul acesta s-a stabilit că noului practicant îi plăcea să deseneze.

Numele lui era alcătuit din două cuvinte foarte lungi. Dar el spuse că oricine il poate numi mai simplu: Kostea. O altă trăsătură care i s-a dezvăluit încă din prima zi era aversiunea sau mai bine zis antipatia faţă de roboţii care executau schiţele. Această antipatie se manifesta în cele mai diferite forme.

Chiar a doua zi de la intîmplarea povestită mai sus, sosind primul la birou, Victor constată, spre surprinderea sa, că unul dintre roboţi lucra de zor. El îşi amintea perfect că in ajun scosese din funcţie toate maşinile. Robotul avea un asemenea aspect incît ai fi zis că este şi intristat şi surprins. In faţa lui se afla pe un postament o mică lădiţă legată de maşină printr-un braţ flexibil. Părea că maşina care executa schiţele îşi virise trompa într-un jgheab.

De fapt, acesta era într-adevăr un jgheab, după cum constată imediat Victor. Desigur că practicantul pusese aici lucrarea pe care o avea de executat robotul, şi acesta muncise fără întrerupere toată noaptea, făcind schiţă după schiţă. Un maldăr întreg era alături de el intr-un coş. Colile de hirtie nu mai încăpeau în el şi cădeau pe duşumea.

Victor ridică de jos schiţele şi aşteptă să vadă ce se va mai întimpla. Practicantul apăru cu o faţă zîmbitoare.

— Lucrează? îşi aruncă el ochii spre robot. Nu-i nimic, lasă să lucreze.

Apoi îşi văzu de treburile sale.

— Ce este asta, o experienţă? se interesă Victor.

— Dintre toţi roboţii, el execută cel mai bine profilurile fasonate. De aceea mi-am zis: să le facă cel mai calificat „desenator". Cit despre ceilalţi... I-aş da pe toţi la fier vechi. Sînt cu totul incapabili. N-au nici o imaginaţie! Copiază schiţele agitînd indicatoarele întocmai cum li s-a ordonat. Sînt... nişte funcţionari tipicari.

— Hm, îngînă gînditor Victor. Pe unii dintre aceşti „funcţionari" îi construise chiar el cîndva. Atunci, cu 5—6 ani în urmă, nu i se păreau incapabili.

Kostea începu să mute roboţii şi să-i aranjeze pe cei mai capabili astfel incit să-i fie mai la îndemînă, iar pe incapabili i-a înfundat în cele mai îndepărtate colţuri.

Victor îşi roti privirea prin birou.

Roboţii, aceşti executanţi de încredere, de care era legată o parte a vieţii sale, aceşti „cinstiţi şi harnici muncitori", care au secat atîtea căldări de tuş pentru lucrările sale, îl priveau acum lipsiţi parcă de apărare. Şi îi făcea impresia că aceia pînă la care practicantul nu ajunsese încă stăteau cu o figură vinovată şi parcă îşi lăsau capul în jos. Iar jertfele acelei tendinţe nesăbuite a practicantului de a transforma totul după concepţia sa tînjeau mohorîte şi stinghere pe noile locuri. Tihna obişnuită a biroului se năruise. Dar Kostea a ridicat mîna chiar şi asupra acelor roboţi cărora „le dăruia" dreptul la existenţă. El a propus ca o jumătate de duzină dintre ei să fie subordonaţi maşinii centrale de comandă care traducea schiţele pentru automatele executante.

— Vom întrerupe dispozitivul lor de schiţare, spuse Kostea hotărît. Roboţii nu vor mai transmite trăgătoarelor rezultatele calculelor, ci direct aici prin cabluri, făcu tînărul bătînd cu mîna postamentul maşinii centrale de comandă. Se pare că aceasta era singura maşină care îi era pe plac.

Victor nu-l mai contrazise.

In birou erau două maşini centrale de comandă. El fu de acord să sacrifice una pentru experienţă.

Cînd agregatul fu montat, Kostea îl mai înduplecă pe Victor să-i permită să proiecteze singur întregul complex al turnului de observaţie. Şi el se apucă cu ardoare de treabă. Banda perforată cu dispoziţii pentru automatele care executau detaliile ieşea din agregat ca tocătura din maşina de umplut salamul.

Victor însă nu putea să verifice munca practicantului privind numai aceste perforaţii. De aceea, el îl rugă pe George să execute acele detalii în miniatură pentru calculele de control.

Şi de data aceasta Victor, sau, mai bine zis, principiul de executare prealabilă a schiţelor, a triumfat asupra părerii lui Kostea. Se ştie că mamele sînt deseori părtinitoare cu copiii lor, dar Kostea nu-şi ascundea repulsia privind la această construcţie fără noimă care se înălţa pe biroul din faţa lui. Turnul de observaţie semăna cu o ciupercă strîmbă căreia îi alunecase căciula. In cîteva locuri se răzleţeau din ciupercă nişte excrescenţe caraghioase.

— Astea ce-or mai fi? exclamă el nedumerit. M-am gîndit eu

oare la aşa ceva? Şi liniile astea fără noimă!? Uite cum se apleacă, parcă ar vrea să ia în coarne pe cineva.

— Ai uitat, Kostea, să imprimi roboţilor un element de mare însemnătate, şi anume forma viitoarei construcţii. Constructorul trebuie să ştie ce poate încredinţa maşinii şi ce trebuie să facă el însuşi.

Victor îi explica tînărului că roboţii nu posedă simţul frumosului. Maşinilor li se dau toate datele, iar ele găsesc cea mai raţională rezolvare. Lor li s-a spus că pe Venus vînturile bat în sensul latitudinii. Ele au înclinat turnul împotriva vîntului. Li s-a „explicat" că ar fi de preferat să se obţină o perspectivă spre sud. Ele n-au găsit nimic mai bun de făcut decît să adauge la turn această excrescenţă inestetică. Legile rezistenţei materialelor sînt respectate. Roboţilor nu li se poate reproşa nimic.

— Înseamnă deci că am muncit degeaba? zise Kostea arătînd spre agregat.

— De ce? In multe cazuri, forma nu joacă un rol prea important. Iată, îi vom încredinţa tocmai o asemenea lucrare în care forma nu joacă nici un rol.

Intr-adevăr, executanţii de schiţe nu sînt întotdeauna necesari. Numai că trebuie comandată o maşină potrivită.

Agregatul conceput de Kostea avea într-adevăr din punct de vedere tehnic un aspect inestetic: roboţii care executau schiţele strînşi grămadă erau înghesuiţi în jurul maşinii de traducere întinzînd spre ea braţe metalice. Toţi la un loc aminteau de complotiştii dintr-un roman de pe vremuri.

— Şi acum ce să fac?! întrebă Kostea.

— Să pui mîna pe trăgător şi pe tuş, zîmbi Victor.

Şi Kostea se aplecă supus deasupra hîrtiei desenînd „figuri demodate" şi linii nefolositoare nimănui de care întotdeauna îşi bătuse joc. Dar se vede că maşinile s-au hotărît să-şi bată şi ele joc de Kostea.

Cînd Victor se apropie după o oră de ajutorul său, acesta avea o expresie de desperare pe faţă, iar înaintea lui pe birou era un maldăr de schiţe pentru turnuri, unele mai frumoase decît celelalte.

— Aşa mai zic şi eu, foarte frumos, remarcă Victor luînd în mînă unul dintre desene.

— Dar uitaţi-vă ce fac maşinile din asta! zise Kostea indicînd cu mîna schiţele executate de roboţi.

Victor le privi şi zîmbi fără voie. Alături de desenele lui Kostea erau redate cu multă acurateţe caricaturile acestora. Liniile îşi pierdeau cursivitatea, turnurile se prefăceau în nişte monştri, pe lîngă care „ciuperca" părea o frumuseţe.

— Şi cînd insist asupra liniilor mele, continuă să se plîngă Kostea, maşinile desenează construcţii atît de complicate încît în-

treaga muncă îşi pierde sensul. Uitaţi-vă cîte contraforturi suplimentare au adăugat la acest model. Poate să fie bine?

Kostea scoase un desen care semăna cu un ou mărit aşezat vertical.

— Mîna ta de artist, spuse Victor, lucrează independent de concepţia constructorului. Dă-mi să fac eu. El se aşeză la masa lui Kostea şi în cinci minute schiţă silueta turnului. Cum ţi se pare?

— Merge..., zise Kostea cercetînd cu un ochi critic schiţa. Ştiţi, aş putea spune chiar că-mi place. Dar ce vor face roboţii din această schiţă?

— Dă-le-o şi vom vedea!

Maşina, spre marea surprindere a lui Kostea, execută ceva foarte asemănător cu schiţa lui Victor. Acesta se mai gîndi, mai schimbă ceva şi dădu din nou maşinii desenul. De data aceasta, lucrarea lui Victor corespundea cu cea executată de maşină.

— Nu voi fi niciodată constructor, spuse cu amărăciune Kostea. Ce repede aţi scos-o la capăt!

Victor începu să rîdă.

— Eu m-am folosit de cîteva dintre ideile tale. Altfel ar fi trebuit să lucrez cîteva zile. Ştii, mi se pare uneori că noi doi am alcătui un constructor ideal. Aşa că nu fi trist. Consideră-te alături de mine jumătatea unui constructor adevărat.

În curînd, Victor făcu o nouă descoperire: proaspătul său practicant visa să devină pictor. El concepuse chiar un tablou: dorea să zugrăvească tineretul „Măreţei epoci", al acelei epoci uimitoare şi irepetabile din istoria omenirii cînd a fost creată toată această lume în care trăim noi acum. El susţinea chiar că-şi imaginează perfect cum trebuie să arate acest tablou.

— Înţelegeţi: totul trebuie să fie simplu. Eroii sînt oameni care săvîrşesc fapte mari în chipul cel mai simplu.

El adăugă că îi mai lipseşte un singur element important. Totuşi nu era vorba despre măiestrie artistică, aşa după cum bănuia Victor (desigur Kostea nu se îndoia de posibilităţile sale), ci, după cum s-a dovedit mai tîrziu, era vorba de cu totul altceva.

— De participare la ceva măreţ, spuse Kostea.

Victor era întotdeauna mişcat în adîncul sufletului de această tendinţă nestrămutată a tineretului de a săvîrşi fapte mari. Se punea întrebarea: cine se va ocupa de treburile zilnice, obişnuite, care mai sînt încă destule pe planeta noastră.

— O faptă măreaţă nu pot să-ţi promit. Dar staţia de pe Venus, întreagă, cu toate anexele, trebuie să fie instalată pe poligon exact peste două luni şi jumătate. Oricum ar fi, prozaică chiar, această sarcină presupune totuşi muncă!

Kostea dădu din mînă decepţionat. Dar el continuă să muncească totuşi cu tragere de inimă sub conducerea lui Victor.

Treptat, biroul îşi schimbă înfăţişarea. Vreo cinci maşini mai zvelte şi rapide, care lucrau fără schiţe, înlocuiră 40 de roboţi care trudeau deasupra colilor de hîrtie. Incăperea se descongestionase.

Lui Victor şi lui Kostea le rămăsese în sarcină o activitate aproape în întregime creatoare, şi munca deveni într-o oarecare măsură mai încordată. Erau înlăturate acum pauzele, repausurile, clipele de odihnă involuntare, cînd creierul funcţionează mecanic sau face raţionamente obişnuite. In schimb, proiectarea înainta cu repeziciune. Ei lucrau numai 2—3 ceasuri dimineaţa cu capul limpede şi totuşi staţia fu gata cu două săptămîni înainte de termenul stabilit.

Victor şi Kostea îşi ajunseseră „concurenţii", pe autorii celei de-a doua şi a treia variante, care începuseră lucrul înainte. Victor nu putea să nu recunoască că un mare merit îi revine noului său practicant şi acelei revoluţii pe care acesta o adusese cu sine în birou.

În ultimele zile, după cum observase Victor, practicantul era absorbit şi de altceva în afară de munca de birou.

Uneori, într-o uitare totală de sine, el desena nişte construcţii cu totul fantastice, care, supuse la controlul lucid al maşinilor, se dovedeau a fi de-a dreptul nefolositoare. Atunci Kostea lăsa la o parte schiţele, se încrunta şi se apuca din nou de lucru, încercînd parcă să cîştige din timpul pierdut.

Alteori, el punea schiţele deoparte şi desena ceva, apoi ofta şi din nou se apuca de lucru.

Cel mai adesea în desene apărea o fată, acea fată cunoscută de Victor, aceeaşi care odată îl alarmase pe George. Lui Victor i se părea că pe faţa ei apăreau cîteva trăsături noi în comparaţie cu primul profil făcut din plastilită. Privirea îi devenise parcă mai serioasă. In cîteva desene, fata părea că pentru prima oară se gîndeşte la ceva.

Bineînţeles că Victor nu-l întrebă nimic pe Kostea: nu puţine erau problemele care puteau frămînta pe tinerii şi tinerele din acea vreme.

Odată Kostea veni vesel, clocotind de voioşie. El a zîmbit şi a glumit toată ziua, a făcut atîtea lucrări fără nici o greşeală încît l-a uimit pe Victor, care văzuse multe în viaţa lui. Tot ce ieşea din miinile lui era primit de maşini cu o încuviinţare totală, ca şi cum le părea bine şi lor că au de-a face cu un constructor aşa de vesel.

Practicantul munci cu acest avînt trei zile. După aceea el începu să umble palid, pierdut, deprimat şi lucra mecanic. Dar trecură cîteva zile, şi Kostea veni liniştit, serios, maturizat parcă. Lucra cu acelaşi spor ca în zilele de mare entuziasm, dar era tăcut şi făcea totul cu

încăpăţinare, crispîndu-şi buzele. Şi din nou tot ceea ce făcea era ireproşabil din punct de vedere profesional.

„Imi face impresia că din acest tinerel va ieşi un constructor adevărat" — *îşi zise Victor. Şi iată că odrasla lor, căci aşa poate fi* numit rodul muncii, se află aproape terminată pe poligon. Miine vor mai trebui cîteva operaţii, şi totul va fi gata. Kostea, de bună seamă, nu se îndoia că dacă ii va fi dat să zboare în Venus va trebui să clădească acolo numai staţia lor.

Dar Victor nu era de loc convins de aceasta. Acum el începu să descopere noi şi noi neajunsuri ale proiectului său. El stătea dus pe gînduri pe ţărmul mării şi privea valurile ce scăldau nisipul plăjii. Miine! Miine va începe experimentarea staţiei...

III

Oare cum s-a petrecut totul? Victor ştia, desigur, ca şi George, că la 40 km de poligon bîntuie un uragan. Aceasta nu era însă un motiv de teamă. Uraganul îşi urma cu exactitate cursul pe care maşina sinoptică îl indicase dinainte pe hartă. Adesea părea că nu maşina *este aceea care urmăreşte uraganul şi îi înscrie drumul, ci că* acesta înaintează supus pe linia indicată de maşină în asemenea măsură încît, ca la o pereche ce dansează, coincideau pînă în amănunt mişcările lor.

Apoi se întîmplă ceva neaşteptat. E puţin probabil să fi greşit maşina. Mai degrabă e posibil să fi intrat în joc factori pe care maşina nu-i cunoştea şi de care nu putea să ţină seamă! A survenit acel caz, unul la un milion, care se petrece cu cercetătorii naturii cînd aceasta caută parcă să-şi bată joc de strădaniile lor de a o supune.

Intrucît centrul de maximă intensitate a uraganului era departe de poligon, Victor intră fără nici o evitare în interiorul staţiei de abia montate. El ştia că sinoptica* actuală, bazată pe calcule matematice solide, este exactă şi nu se mai gîndea de loc la uragan. Nici noi nu ne gîndim că ne va călca trenul cînd ne aflăm la cîţiva kilometri de calea ferată.

George şi Kostea au rămas afară.

Prin pereţii transparenţi ai coridoarelor de legătură, Victor ii vedea cum discută liniştiţi.

Apoi, cînd se depărtase la aproape o jumătate de kilometru, observă că ei începură să se agite şi să dea din mîini.

---

* Meteorologia sinoptica — ramură a meteorologiei care se ocupă cu studiul fenomenelor meteorologice şi al proceselor atmosferice vizibile pe hărţile sinoptice (n. r.)

Pereţii de plastilită ai staţiei nu permiteau trecerea undelor herţiene. De aceea, teleaparatul lui Victor nu primea semnalele teleaparatelor lui George şi Kostea, iar depărtarea era prea mare pentru a le putea înţelege gesturile.

Lui Victor îi rămăsese să aleagă: ori să se urce în turnul de observaţie şi să facă legătura cu antena fixată pe corpul lui, ori să iasă cît mai repede afară.

Nu reuşi să facă nici una, nici alta.

Clădirea laterală începu deodată să sară pe loc într-un chip straniu. (Staţia nu fusese fixată prea solid, deoarece s-a socotit că nu este necesar. O fixaseră doar de nişte cîrlige înfipte în betonul platformei de montare.) Şi astfel, la început se desprinse de pămînt clădirea laterală. Părea o reptilă fantastică, un locuitor gigantic al unor lumi nemaivăzute, care bătea nervos din coadă.

Pe urmă, parimele începură să trosnească. Privind înspre locul unde fuseseră Kostea şi George, Victor nu-i mai văzu. Pe pămînt se rostogoleau nori de praf, trunchiuri de copaci şi frunze învolburate.

O clipă, lui Victor i se păru că desluşeşte figura cunoscută a practicantului. Kostea, dacă fusese el, căzu izbit de vînt, se ridică îndată, se prăbuşi din nou şi se rostogoli ca o frunză desprinsă de pe ramură şi dusă de furtună. Apoi totul împrejur fu învăluit într-un întuneric atît de dens, încît Victor începu să-şi frece pleoapele ca şi cum i-ar fi intrat praf în ochi.

O lovitură puternică îl îmbrînci, şi el căzu pe spate. O clipă mai tîrziu, constructorul simţi că se ridică în văzduh.

În copilărie Victor văzuse cum o răbufnire puternică de vînt smulsese de pe frînghie o cămaşă: ea zburase fluturînd din mîneci şi dispăruse după acoperişul casei. Acum el se vedea pe sine ca o furnică căţărată pe o asemenea cămaşă. Coridorul în care se aciuase în acest moment tragic părea o mînecă gigantică. În timpul zborului, ea se îndoise. Senzaţia era atît de neplăcută, încît Victor trecu grăbit într-o încăpere mai solidă, care se legăna mai puţin.

Apucîndu-se de nişte cîrlige înfipte în zid (în acel moment Victor nu-şi mai amintea la ce serveau ele), el începu să se tîrîie spre uşă. Coborîndu-şi privirile, desluşi prin duşumeaua transparentă norii întunecaţi, care răbufneau ca nişte baloane, şi i se părea că se uită într-un ceaun clocotitor.

După uşă se înălţa o scară drept în sus. Victor se ridică pe prima treaptă, dar ea nu se mişcă din loc. Bineînţeles că escalatoarele nu funcţionau. El începu să urce ţinîndu-se de paliere.

De pe platforma superioară a scării, o uşă ducea într-o sală rotundă. Pereţii ei transparenţi se întunecaseră de furia uraganului, luînd ba forme convexe, ba concave.

In momentul în care Victor intră în sala goală, construcţia se înclină puternic, şi podeaua se ridică într-un unghi de aproape 45°. Victor reuşi să se apuce de un suport al zidului, altminteri ar fi zburat spre capătul opus al sălii. Astfel, el atîrnă vreo două minute, sprijinindu-se cu picioarele de duşumeaua striată. Dar podeaua se ridica mereu.

Prin pereţi se zăreau în întunericul prăfuit clădiri semitransparente şi rotunde, cu acoperişuri în formă de cupole, ce păreau să formează un şirag de sfere aeriene gigantice lăsate în voia vîntului. O aripă a clădirii flutura bezmetic, şi Victor simţea încordarea pe care o suportau eclisele de asamblare. Dintr-o clipă în alta trebuiau să cedeze.

O lovitură puternică întrerupse şirul gîndurilor lui Victor. Suportul de care se ţinea acesta începu să trepideze, încercînd parcă să se elibereze de povară. Vibraţia se transmise mîinii, degetele se desfăcură, şi Victor se rostogoli mai întîi pe duşumea, apoi pe zidul care se întorcea încet sub el, ca o tobă.

Ajunse de-a buşilea pînă la un detaliu mai proeminent şi se prinse de el, dar fu aruncat şi din colţul acela.

Alunecînd pe jgheabul format de îmbucarea peretelui cu podeaua, Victor se gîndea buimăcit: „Numai de s-ar opri rostogolirea". Din pricina învîrtirii se vor dezlănţui forţele centrifuge, se va desface în bucăţi totul şi se va duce de rîpă.

Creatorul construcţiei îşi dădea seama că edificiul său nu era destinat unor asemenea încercări.

Inclinaţia se micşoră pentru cîteva clipe.

O uşă, o uşă, dacă ar exista o uşă! Doar nu te poţi rostogoli în această sală uriaşă ca un bob de mazăre într-o cutie de conserve. Observînd la un moment dat o uşă, Victor se strecură ca un şoarece din sală şi se aciuă în coridor.

Aici zidurile nu erau transparente, situaţia părea mai puţin periculoasă, iar înclinările bruşte, aidoma ruliului unei corăbii pe furtună, păreau senzaţii întru totul terestre. Cîteodată Victor uita că staţia construită pentru Venus alerga prin aer ca un zmeu de hîrtie smuls din mînă. El nu se gîndise niciodată la posibilităţile de planare ale construcţiei sale. Acum ajungea însă la concluzia că involuntar crease un aparat aproape ideal de paraşutare.

Apoi, datorită unor legi stranii ale logicii, se trezi în el setea de acţiune. Acum nu-l mai tenta dorinţa de a sta ca un şobolan într-o capcană strîmtă, cum ar fi vrut s-o facă cu un sfert de oră în urmă. Trebuia să înfăptuiască ceea ce începuse înainte de dezlănţuirea uraganului, să pătrundă în turnul de observaţie şi să ia contact cu antena.

În coridor se aflau multe uşi. Victor o deschise cu băgare de seamă pe prima şi văzu un coridor scurt. Cinci uşi, de acelaşi tip, fără tăbliţe indicatoare, priveau parcă spre el. În dosul uneia dintre ele apăru o cămăruţă pătrată. Încăperi întunecoase, fără lumină, mai descoperi şi în spatele următoarelor trei uşi. Mai rămăsese ultima, a cincea.

La proiectarea staţiei, Victor prevăzuse ca lumina difuză a zilei de pe Venus să pătrundă în toate încăperile unde va fi necesară. Tocmai de aceea făcuse el atîtea ziduri transparente sau semitransparente şi acoperise clădirea cu cupole translucide. Pe Venus nu exista pericolul contactului direct cu razele soarelui. Dar acum întunericul care învăluia staţia arunca peste tot o umbră sinistră. În coridor domnea o semiobscuritate apăsătoare, iar încăperile trebuiau cercetate pe pipăite.

Rafalele haotice cu care uraganul se năpustea asupra odraslei lui Victor se supuneau, pesemne, unei legi precise. Ruliul de bord se schimba într-un tangaj, deci legănarea transversală se transforma într-una longitudinală, de-a lungul coridorului. Statul în picioare devenise dificil. Victor hotărî că cel mai bine era să se deplaseze cu mijloacele celor mai îndepărtaţi strămoşi ai săi, adică în patru labe. Dar să ajungi chiar şi în felul acesta pînă la a cincea uşă, care se afla la capătul opus al coridorului, nu era un lucru chiar atît de uşor.

De vreo două ori, Victor fu proiectat înapoi cu atîta uşurinţă, de parcă ar fi fost o gîză pe care în joacă un copil a aruncat-o de pe o frunză cu un bobîrnac. Apoi o a treia izbitură îl zvîrli chiar în uşă, mai-mai să-l lovească cu capul de ea.

Victor deschise uşa, întinse mîinile pipăind duşumeaua şi, îngrozit, se retrase îndărăt.

Mîinile lui nu întîlniseră nimic. Îndărătul uşii se căsca un gol, o fîntînă, o prăpastie întunecoasă ce părea fără fund. Astfel de rătăciri prin labirinte şi o asemenea genune amenințătoare pot apărea numai într-un coşmar.

Un tremur şi o slăbiciune fulgerătoare îl cuprinseră pe Victor cînd îşi imagină că izbitura următoare îl va arunca cu siguranţă în spaţiul gol al ascensorului. Trupul îi slăbi, şi înclinaţia următoare, care nu se lăsă mult aşteptată, îl azvîrli pe uşă ca pe un sac de nisip.

IV

Nikolas, care privise fără întrerupere ecranul, se lăsă pe spătarul scaunului. Pe faţă i se citea îngrijorarea.

— S-a frînt, rosti el deodată cu glasul stins.

David se repezi spre aparat. Dungi palide, apoi nişte nori asemenea unei nebuloase cosmice in stadiul de formare apărură pe ecran. Sus se zărea ceva asemănător unei zdrenţe. Pe suprafaţa ei se distingeau nişte proeminenţe de forma unor balonaşe. O altă „zdreanţă“ se întinse aproape pe toată lungimea ecranului. Ea şerpuia ca o lipitoare într-un acvariu.

— Credeţi că totul s-a sfirşit? il întrebă el pe francez.

— Este începutul sfirşitului... Principalul este că nu putem întreprinde nimic pînă nu încetează uraganul. Iar el îşi sfîşie şi îşi sfîrtecă prada ca un buldog, fără să-i dea drumul din colţi. Ar fi trebuit să luăm măsuri din timp.

— Dacă am fi ştiut! (Lui David i se părea că „lipitoarea“ întunecată din partea de jos a ecranului începe să se scurteze). Ştiţi ce calamităţi pricinuieşte un uragan dezlănţuit? Ar trebui să facem ceva! Dar acum este imposibil.

Amîndoi se gîndeau la acelaşi lucru.

— De-am şti măcar dacă este în viaţă.

— Şi unde se găseşte!? Sau măcar in ce parte a clădirii.

— Bine ar fi dacă am şti in ce sector, spuse francezul. Fără asta nu putem lua nici o măsură de salvare. Nici măcar rachetele nu le putem intrebuinţa.

Ei se apropiară de ecran. „Zdreanţa“ de jos se strînsese sau se răsucise, devenind mai scurtă. Nori întunecoşi o acopereau cu totul din cînd în cînd.

— În vacarmul acesta taifunoplanele nu se pot încumeta să-şi ia zborul. Nici nu pot fi văzute pe ecran...

— Şaisprezece s-au prăbuşit odată, în asemenea împrejurări. Şi erau conduse de cel mai bun pilot al nostru. Păcat totuşi că nu putem stabili legătura cu Victor. Nu văd ce ar putea face taifunoplanele, chiar dacă am reuşi să le ducem într-un grup compact.

— Trebuie să zboare un om!

— Este necesar să remorcăm tot ceea ce se poate sau ceea ce se mai află în aer. Priveşte!

„Lipitoarea“ se întinsese brusc. Din ea se desprinse o bucată care dispăru in afara ecranului.

— Se dezmembrează, zise francezul cu voce răguşită de parcă cineva il sugruma.

El îşi desfăcu nervos gulerul.

— Victor! strigă David, ca şi cum acela ar fi putut să-l audă.

„Lipitoarea“ scurtată cobora încet, descriind un fel de „vrilă“, fără să iasă însă din centrul uraganului.

V

Azvirlit din groapa-capcană, Victor nu stătu intins mai mult de un minut şi incepu să se tîrască înapoi.

In cale intilni un coridor lung, care era mai luminos indeosebi pentru ochii lui Victor, obişnuiţi cu întunericul aproape deplin. Aici loviturile laterale puteau fi mai uşor parate prin întinderea miinilor în părţi. In afară de aceasta, din coridor porneau o mulţime de uşi... Vai, vai, uşile acestea standard, care se deschideau în coridor şi nu ocupau nici un loc de prisos, dar care dispăreau cu repeziciune in sus sau în părţi, asemenea obturatoarelor la obiectivele aparatelor de fotografiat, erau minunata invenţie a lui Victor... Acum ele se transformaseră într-un coşmar.

Vi s-a întîmplat oare vreodată să umblaţi printr-o casă proaspăt construită în care tăbliţele cu numere n-au fost încă agăţate şi totul să vi se pară necunoscut, să fiţi nevoiţi mereu să deschideţi uşi şi să nu vă puteţi da seama la ce etaj sînteţi? Dacă aţi avut un asemenea prilej, aţi cunoscut abia a suta parte din ceea ce a simţit Victor.

Uşi, uşi fără număr il întîmpinau mereu, ca nişte copaci în pădure, şi el, la fel ca şi călătorul rătăcit, trebuia să ghicească drumul pe care urma să pornească. Victor deschidea fiecare uşă ca şi cum ar fi tras un bilet de loterie: ce oare se va afla în spatele ei?

Deodată, el fu împins cu atita tărie, încît se izbi cu capul de perete. Văzu stele verzi şi timp de o clipă, poate numai o fracţiune de secundă, îi trecu prin minte ideea să abandoneze definitiv orice cercetări. Dar gîndul acesta îi trecu îndată.

Venindu-şi în fire, Victor îşi continuă căutările.

Deschizînd uşa următoare, el văzu că tavanul coridorului era aproape transparent. I se păru că acolo, în lumea din afară, se lumina de ziuă. Vasăzică staţia sau, în orice caz, acea parte a ei în care se găsea Victor ieşea din zona uraganului?! De acum incolo, cine îi va mai împiedica prăbuşirea? Pe de o parte salvarea, iar pe de alta...

...Victor alergă pe coridoarele asemănătoare cu cele ale vapoarelor, cu uşi multe şi cabine, condus de simţuri şi de instinct, în direcţia căutată.

După socotelile lui, se afla în apropierea turnului atunci cînd clădirea, în interiorul căreia se căţăra cu înverşunare, trosnise din încheieturi. I se păru că explodase o bombă, atit de puternică fusese prima izbitură. El nimeri cu umărul într-un ungher şi căzu năucit, iar de pe buze i se desprinse pentru prima oară un geamăt.

La numai o clipă după aceea, aproape de tot, chiar lîngă urechea lui, un geamăt asemănător îi răspunse. Desperat, Victor încercă să sară în picioare. Avea impresia că începuse să aibă halucinații. În momentul acela, suspinul se auzi din nou. Apoi se lăsă o liniște apăsătoare.

Victor își dădu seama că *geamătul răzbise de după peretele coridorului* în care se afla.

Unde o fi ușa? Trecuse de ea. Profitînd de o scurtă acalmie, Victor alergă spre ușă și apăsă pe un buton. Ușa dispăru, iar în *dosul ei* se zări o cameră și în ea... Kostea.

Victor rămase uluit. Un moment crezu că înnebunește. Dar Kostea era în viață, deși nu cu totul nevătămat. Era lungit pe podea, avea piciorul stîng îndoit, iar degetele miinii răsfirate. Leșinase.

Victor se repezi spre tînăr și îl apucă de umeri. Ochii lui Kostea se înviorară o secundă, încercară să se miște, dar nu se auzi decît un geamăt.

„Piciorul" — îi trecu prin minte lui Victor. Își desprinse miinile de pe umerii băiatului, și acesta se prăvăli pe podea ca un trup neînsuflețit. Piciorul stătea într-o poziție nefirească.

Ce era de făcut? Trebuia să întreprindă ceva fără întîrziere. Să-l lase pe Kostea acolo? Orice izbitură l-ar fi rostogolit pe podea. Să renunțe la hotărîrea de a mai ajunge în turn? Ar fi putut însemna moartea.

Victor stătu pe gînduri numai cîteva secunde. După aceea se aplecă deasupra trupului întins pe podea și îl ridică în brațe. Balansul coridorului se liniștise oarecum, și Victor încercă să profite de acest răgaz. El fugi cu pași mărunți, căutînd să-l țină pe Kostea în așa fel încît piciorul bolnav sau poate chiar rupt să nu se legene.

Povara era grea. Lui Victor i se părea că trupul tînărului se îngreuna cu fiecare pas. Capul lui Kostea, cu ochii închiși, se clătina, iar respirația îi era scurtă și precipitată.

Victor se cutremură la gîndul că forțele nu-i vor ajunge ca să-l transporte pe practicant. Miinile îi erau atît de amorțite, încît simțea nevoia imediată să așeze pe podea trupul cel greu. Victor apăsă cu hotărîre pe buton și aproape că se nărui prin ușa care se deschise. I se păru că nimerise în turnul de observație.

Da, era chiar turnul! Se sprijini de o balustradă și privi în jur. Sus de tot era cupola ovoidală, mult alungită, cu vîrful ascuțit. De-a curmezișul acesteia trecea culoarul pe care se aflau ei.

Acum putea, în sfîrșit, să-l așeze jos pe Kostea. Pentru o clipă, ochii tînărului se deschiseră. În ei apăru o scînteie de uimire și parcă dorința de a *exprima ceva. Buzele se mișcară, dar nici un* sunet nu se auzi. Practicantul își pierduse din nou cunoștința.

Acum trebuia găsit firul antenei instalate pe corpul turnului. Cablurile se întindeau chiar de-a lungul balconaşului. Victor se repezi spre prima priză şi puse în funcţiune aparatul său de radio emisie.

Miinile ii tremurau însă de teamă că teleaparatul se defectase. Dar masa plastică elastică din care ii era construită cutia şi piesele flexibile şi rezistente din interiorul său suportase toate încercările prin care trecuse Victor. Abia fu apăsat butonul de emisie, că se şi auzi un glas alarmat:

— Victor! Mă auzi?... Victor! Mă auzi?

— Te aud, răspunse Victor, dar se vede că pronunţase aceste două cuvinte pe un ton atit de nefiresc că vocea care-l chema amuţise. Nu era exclus ca pauza să se fi datorat şi surprizei interlocutorului său.

— Victor?! strigă din nou plin de bucurie glasul. Unde te afli? In turn?

— In turn! La nivelul celui de-al treilea etaj. Pe balconaş.

— Uff!... undele herţiene aduseră de dincolo, din lumea de afară, un oftat de uşurare. Desigur că vorbitorul îşi ştergea fruntea de sudoare.

— Poţi să te consideri norocos. Pe George de abia l-am salvat. Practicantul tău a dispărut. A fost văzut împreună cu George cu un minut înainte de a se dezlănţui catastrofa.

Interlocutorul lui Victor vorbea grăbit, căutind să spună tot ceea ce credea că este necesar.

— Practicantul e aici, spuse Victor cu glasul din ce în ce mai slab. Este cu mine.

El se rezemă de peretele turnului. Deşi legănările nu erau prea puternice, Victor simţi că nu-l mai ţin picioarele.

Totul începu să se învirtească in jurul său. Victor închise ochii, dar vîrtejul nu contenea.

— Ţine-ţi firea! auzi el un strigăt. (Pesemne că acolo, de unde i se vorbea, oamenii îşi dăduseră seama că el îşi pierde cunoştinţa, deşi Victor uitase să facă contactul ecranului şi, deci, nu putea fi văzut.) Vă venim în ajutor îndată ce se mai potoleşte furtuna. Taifunoplanele nu pot intra deocamdată în zona in care vă aflaţi.

— Eclisele de asamblare..., spuse Victor sau poate numai gîndise.

O izbitură îl aruncă la pămînt. Legătura se întrerupse, şi glasul îndepărtat se stinse. Victor privi cîteva secunde uimit cupola turnului, care se înălţa deasupră-i (nu-şi putea da seama de ce stătea întins pe spate), apoi nu mai ştiu nimic.

VI

— Se frînge turnul...

Nicolas atinse minerul, iar David zări şi el ceea ce francezul observase cel dintîi.

Jumătatea inferioară a staţiei dispăruse de mult de pe ecran. In clipa aceea, prin faţa ochilor lui David plutea partea superioară, ca un peşte ciudat intr-un acvariu. Din ea făceau parte clădirea centrală, turla şi nişte ramificaţii de forma unei bucle. Peste o clipă, ea se răsuci înspre David, cu vîrful ovoidal al turnului.

Nicolas mări imaginea, iar turla, puternic alungită, amintea acum un deget: ea ocupase întreg ecranul şi părea că se topeşte. Din staţie zburau aşchii care se roteau şi dispăreau din cîmpul de vizibilitate. Construcţia se scurta văzînd cu ochii.

— Să fie oare sfîrşitul? se întrebă David, luînd microfonul în mînă.

— Tocmai acum cînd ne-a răspuns Victor! zise Nicolas pierzîndu-şi cumpătul.

— Submarine, atenţie! comandă David. Se prăbuşeşte!

Silueta de pe ecran începuse să se descompună în fibre. Unele zburau ca din puşcă, altele planau pieziş.

— Reglează în jos, ordonă David.

Imaginea lunecă în sus pe ecran; acesta se întunecă şi totul apăru învăluit în praf. Apoi în rotogoalele de negură se iviră valurile spumegînde. Albul spumei lor se zărea pînă şi în semiobscuritatea din jur.

— Este tot ce putem face, spuse David, parcă justificîndu-se. Submarinele urmează cursul uraganului. Ele înaintează o dată cu axul acestuia. Proiectaţi apa!

Nicolas întinse mîna. Ecranul se stinse o clipă pentru a se lumina apoi din nou. Vîrtejurile şi trombele nu se mai zăreau. De data aceasta era cu adevărat un acvariu. Un acvariu gigantic numit ocean. Un abis liniştit, nepăsător de tumultul de la suprafaţă. Un fond verzui, uniform, luminiscent. Dar iată că a apărut ceva lung şi ascuţit la capăt. In depărtare se ivi o umbră asemănătoare, dar ceva mai mică şi mai estompată. Iar mai departe, în adînc, se ghicea o a treia.

— Cîte sînt? întrebă Nicolas.

— Cincizeci.

Francezul răsuci minerul, iar pe ecran se iviră dintr-o dată numeroase *umbre întunecate care înaintau lent şi taciturn ca un banc de* peşti.

— Inaintează în front!

— Nu prea se pare că ar cădea ceva de sus.

— Plastilita nu se scufundă.

— Poate că se vor menţine la suprafaţă agăţaţi de ea?

— Nu! Pentru aceasta capacitatea de plutire a plastilitei nu este suficientă. Dacă turnul n-ar fi suferit avarii, el ar fi plutit ca o băşică, întrucît toate uşile i se închid automat.

— Priveşte! Se zăreşte cineva sau ceva!

Nicolas reglă imaginea. Obiectul sau omul semăna cu o scamă lungă. Aceasta cobora lent în poziţie verticală. În bancul de „peşti" survenirä schimbări: observaseră probabil ciudatele obiecte. Două umbre ţîşniră spre scame şi le înghiţiră cum ciugulesc peştii nada.

— I-au cules, răsună peste o clipă o voce puternică.

— Părăsiţi zona uraganului, ordonă David, şi ieşiţi imediat la suprafaţă. Trimit ajutor aerian.

Fără să mai aştepte comanda, Nicolas începu să transmită elicopterelor coordonatele.

VII

— În sfîrşit, astăzi primiţi oaspeţi, spuse doctorul cu glas liniştit.

Cel care stătea în fotoliu, atît de înfofolit încît nu i se zăreau decît ochii, văzu în faţa lui o jumătate din verandă, o parte a balustradei şi un copac încărcat de strălucitoare flori trandafirii. El vru să-şi întoarcă într-o parte capul, dar fotoliul, înţelegînd parcă dificultatea gestului, se răsuci singur şi alunecă fără zgomot pe roţile sale, îndreptîndu-se spre acea latură a verandei de unde se vedea marea. Valurile veneau mereu dinspre orizont, spărgîndu-se de malurile pietroase.

— Dar regimul?! întrebă Victor, nerecunoscîndu-şi glasul. Mă refer la regimul de impresii. Pot, în sfîrşit, să aflu ce se mai aude prin lume? încheie el de data asta cu un glas mai ţăricel.

— Treptat, treptat, spuse doctorul surîzînd.

Zîmbetul său se datora mai mult tonului cu care îi vorbise Victor. Apoi se îndepărtă fără zgomot.

Vreo cinci minute, Victor rămase singur cu marea. Apoi i se păru că alături se mai află cineva. Pe nesimţite, un alt fotoliu se apropiase de al său. În el stătea Kostea, nepansat, învelit numai cu un pled şi ţinîndu-şi un picior întins. Victor văzu pe faţa tînărului cîteva pete. Erau urmele tumefierilor şi ale hemoragiilor subcutanate. Dar ochii albaştri ai lui Kostea străluceau, şi lui Victor i se păru că tînărului începuse să-i revină în obraji roşeaţa.

— Am încercat de mult să obţin învoirea de a vă vizita, spuse Kostea.

Apoi amîndoi tăcură. Aveau să-şi spună prea multe şi nu ştiau cu ce să înceapă.

Victor îşi aminti că doctorul îi permisese să discute numai cinci *minute*.

— Cum merge piciorul? întrebă intr-un tîrziu Victor.

— Se vindecă, răspunse Kostea indiferent. Dar abia peste şase luni voi putea umbla.

El spusese aceasta cu un asemenea aer de parcă o preocupare mult mai însemnată îi alungase deodată toate celelalte griji.

Victor ghici despre ce este vorba şi zise:

— Dar ce face... cunoştinţa ta? Fata aceea?

Kostea nu se fîstici de loc; dimpotrivă, figura i se lumină pe dată.

— Cred că totul va fi bine, spuse el ducînd mîna la buzunarul lateral al fotoliului. Scoase de acolo un dreptunghi de carton şi îl întinse lui Victor.

Acesta luă cartonul în mînă. De acolo îl privi un om ale cărui trăsături aminteau vag de Kostea. Era tot tînăr, dar ceva mai maturizat, cu cămaşa descheiată şi mînecile suflecate. Stătea puţin aplecat şi-şi întindea spre Victor mîinile puternice şi destul de murdare. În ele strălucea o bucată de săpun alunecos, care făcuse spumă şi băşici ce luceau în soare. O fată cu un ulcior în mînă povestea ceva cu vioiciune privind chipul tînărului. Faţa îi era întoarsă în profil, şi Victor o recunoscu. Şuvoaiele de apă curgeau in mîinile tînărului şi, *căzînd spre pămînt, se revărsau risipite în stropi luminoşi. În* depărtare se vedea un cort şi chiar de lîngă picioarele tinerilor se întindea pînă la orizont şi se simţea că se continuă şi dincolo de el o cărare dreaptă şi înverzită printr-un şir de arbori tăiaţi de la rădăcină. Altceva nimic. Nici maşini, nici tractoare, ci doar urme adînci în pămînt; într-una dintre ele se scursese apa, şi cerul albastru se oglindea in ea.

Kostea îl privi întrebător pe Victor.

— Cum vi se pare? întrebă el emoţionat.

Expresia de voioşie îi dispăruse de pe faţă. Devenise neîncrezător, gata să se descurajeze, ca în zilele premergătoare terminării staţiei.

— Cum adică?

Victor fu gata să-şi facă reproşuri. Cum de nu-şi dăduse seama că practicantul său era chinuit in zilele acelea din pricina tabloului, că suferea din cauza eşecurilor... Şi Victor care crezuse că... Totuşi acesta se hotărî să nu fie prea grăbit cu tragerea concluziilor. Poate că, în definitiv, avea totuşi dreptate.

Privi tabloul. La picioarele lor tălăzuia marea.

...

— Pentru ce ai intrat în interiorul stației? întrebă Victor pe neașteptate. Ce te-a făcut să procedezi astfel?

Obrajii lui Kostea se rumeniră și căpătară culoarea lor obișnuită.

— Eclisele de asamblare... îngăimă el fisticindu-se.

Citeva clipe in Kostea se dădu o luptă, apoi il privi în față pe Victor:

— Eclisele de asamblare aplicate la turn erau din plastilită „300", după cum ați indicat dv. Dar eu le-am schimbat după aceea in marca „600". Marca „300" este prea dură. Mă înțelegeți?! Kostea căuta să se justifice vorbind grăbit, noi ne-am obișnuit să folosim piese de fixare mai tari decit materialele pe care trebuie să le fixăm. De exemplu, acele cu care prindem foile de hîrtie. Dv. ați indicat marca „300" fără să vă dați seama de acest lucru. Dar eu m-am gîndit după aceea că, de vreme ce eclisele de asamblare vor rămine în corpul stației chiar și după ce construcția ei va fi terminată, înseamnă că ele trebuie să fie la fel cu celălalt material, și nu de altă natură. Atunci am schimbat marca plastilitei. Cînd a început uraganul m-am gîndit imediat la turn. Acolo fuseseră puse eclisele de marcă veche. Mi-am dat seama că ele se vor desprinde dacă vor incepe să se clatine. Dv. vă aflați in apropiere de turn și, desigur, voiați să pătrundeți în el. Atunci m-am repezit să vă previn. Despre aceste eclise de asamblare nu v-am spus mai înainte pentru că nu mi s-a părut un lucru important. (Kostea îl privea rugător pe Victor)... Dacă n-ar fi fost uraganul...

— Hm... Victor rămase o clipă uluit. De aceea s-a dezmembrat turnul...

El își mută privirea de la Kostea la tabloul pe care-l mai ținea în mînă. De data aceasta însă el nu se mai uita la fată, ci la tînăr. Și deodată observă ceva ce nu băgase de seamă înainte. Pe fața lipsită de griji a tînărului se zărea o trăsătură de duritate, ca și cum acesta ar fi trăit ceva serios și autentic. Se poate spune că numai printr-o minune au scăpat cu viață din intimplarea aceasta. Intr-adevăr, piciorul care se va vindeca peste șase luni e o nimica toată. Kostea avea dreptate. Ceea ce trăiseră ei în văzduh, prin coridoarele clădirii ce se dezmembra, făcea să plătească tot restul.

Victor se uită iarăși la Kostea.

— Cum vi se pare? întrebă acesta intr-un tîrziu.

Dar Victor nu răspunse la întrebare.

— Vezi, spuse el, cred că nu greșesc dacă afirm că ești cel mai de nădejde parcticant al meu. Dar pot să spun de data aceasta că ești în primul rînd pictor și abia apoi constructor.

— Dar schița?

— Nimic de zis, e un lucru bun, dar...

Victor îşi dădu pansamentul la o parte de pe gură pentru a-şi exprima gîndurile mai în voie. Atunci însă apăru din nou doctorul.

— Aşa de repede? se miră Kostea. Atunci rămîne pe miine...

— S-a epuizat porţia de impresii pe ziua de azi? întrebă Victor.

— Miine, anunţă doctorul, vor fi studiate proiectele staţiilor ştiinţifice pentru Venus. Vi s-a permis şi dumneavoastră să participaţi. Bineînţeles... în lipsă.

— Uraganul şi-a rostit sentinţa, spuse Victor liniştit. Să vedem acum ce vor spune ceilalţi.

„Asta-i rana mea cea gravă" — gîndi el. „Speranţele s-au spulberat... In definitiv n-am dreptul să supun pericolului de care doar printr-o minune am scăpat eu însumi pe oamenii care vor lucra în Venus. In sensul acesta ar trebui să-i mulţumesc uraganului: s-a dezlănţuit la vreme!"

VIII

— Uraganul a venit în momentul cel mai potrivit, spuse Karbîşev.

Victor văzu pe ecran statura inaltă şi liniştită a şefului staţiei ştiinţifice de pe Venus, trăsăturile pregnante ale feţei sale, privirea binevoitoare a ochilor albaştri, cu o expresie de uşoară ironie în fundul irişilor.

— Uraganul a creat condiţii asemănătoare cu acelea de pe Venus dacă nu ţinem seamă că acolo uraganele sînt de cîteva ori mai puternice. Din fericire, totul a trecut fără nici o victimă omenească. Au fost numai pierderi materiale, dar ele şi-au găsit justificarea: uraganul a prilejuit o experienţă care în alte condiţii s-ar fi putut realiza foarte greu. Dacă privim chestiunea sub acest aspect, atunci ar fi foarte dificil să se găsească o variantă mai bună a uraganului, care să se potrivească acestui scop.

Karbişev îşi privi cu atenţie auditoriul şi continuă să vorbească:

— In primul rînd, el a început pe neaşteptate. Aşa se va intîmpla, desigur, şi pe Venus, unde nu există un serviciu sinoptic. Uraganul s-a abătut asupra tuturor celor trei staţii aflate pe poligoane, întocmai ca o bilă de biliard trimisă de un jucător dibaci asupra pieselor de popice. Şi le-a dărîmat pe toate. Karbişev zîmbi. Şi iată că noi trebuie să analizăm această triplă lovitură. Prima care a suportat-o a fost „staţia lacustră". Ea şi-a descoperit încă de la început punctul vulnerabil. Clădirile ei se ţineau slab, iar multe secţii s-au desprins de păreau nişte oameni strînşi roată şi prinzîndu-se de mîini.

Karbişev făcu o pauză. Victor îşi imagină cum smulsese şi risipise uraganul acea staţie aşezată pe piloni. Vîrtejul acela ascendent a arătat dintr-o dată unde era călcîiul lui Achile. *

— „Clubul", continuă Karbişev, s-a dovedit a fi mai rezistent. Construcţia concepută de autorii celui de-al doilea proiect este solidă şi are forma prea cunoscutei cutii de chibrituri. După cum se ştie, o astfel de construcţie e greu să fie distrusă, iar vîntul n-o poate dărîma. Dar... — Karbîşev pronunţa fiecare cuvînt ca şi cum ar fi formulat o sentinţă — presiunea vîntului a fost atît de mare, încît a răsturnat acest cub chiar ca pe o cutie de chibrituri. Desigur, veţi spune că cubul n-a fost fixat şi că dacă ar fi fixat n-ar mai putea fi răsturnat cu atîta uşurinţă. Dar repet că uraganele de pe Venus sînt mult mai puternice, iar suprafaţa cubului este prea mare. Mă refer la laturile cubului îndreptate parcă dinadins în toate direcţiile, astfel că, de oriunde ar veni vîntul, el întîlneşte o suprafaţă întinsă. Mai rămîne ultima variantă...

Victor se lăsă fără voie pe speteaza fotoliului. Pînă atunci stătuse cu corpul aplecat înainte.

— Această variantă, auzi el, oricît ar părea de stranie unora dintre noi, îmi place cel mai mult. Fireşte că acea „broască ţestoasă zburătoare" s-a dovedit a fi foarte uşoară şi această calitate a ei a scutit-o de o distrugere completă. Dacă n-ar fi fost ridicată în aer, ci ar fi fost bine fixată la pămînt, ar fi fost desfăcută în bucăţi. Dar aceasta din cauză că părţile construcţiei n-au fost îmbinate astfel încît să formeze un întreg, ci erau întărite prin eclise de asamblare. Dacă se îmbină totul într-o cuirasă unitară, plastilita poate fi răsucită sau chiar înnodată, dar în nici un caz ruptă. Tocmai elasticitatea plastilitei constituie forţa ei deosebită. Dar trebuie recunoscut că elasticitatea a fost pe alocuri de prisos. Unele legături cred că ar trebui să fie mai solide. În special ar mai fi necesar să se lucreze la turn. În timpul lucrului n-aş fi dorit să mă aflu acolo; deşi nu cade, acest turn se cam clatină. Trebuie de asemenea să socotim drept o calitate profilul estetic al întregii clădiri. Ar fi extrem de greu să smulgi o asemenea construcţie dacă este bine ancorată. Aceasta este părerea mea...

Victor stătea nemişcat. Dintr-o parte, dinspre mare, venea vuietul talazurilor. Din cealaltă parte, dinspre ecran, se auzeau glasuri; acolo se pornise de asemenea o mică furtună. Victor nu privea însă nici la dreapta, nici la stînga. El îşi analiza acum proiectul staţiei... În acel loc se lovise el cu capul de un suport. „Suportul e prea slab.

* Adică: punctul vulnerabil (n. r.)

Trebuie intărit." Iar in sala rotundă, unde pereții se îndoiseră de vîntul turbat, mai sînt necesare cîteva traverse. Și, înaintînd mereu, noi și noi gînduri îi veneau în minte.

Acum zvonul de pe ecran răsuna insistent. Acolo se discuta cu aprindere asupra unei chestiuni. Dar Victor începuse din nou să lucreze...

Stația lui nu va rămîne drept o curiozitate pentru posteritate, nici nu va fi trimisă la Muzeul proiectelor nerealizate pentru analizarea de către ingineri a calităților și a lipsurilor ei. Ea va zbura în Venus.

Victor își întoarse privirea spre mare pentru a căuta pe firmamentul în amurg, deasupra orizontului, o steluță care licărea departe ca o flăcăruie albastră...

traducere de F. IONESCU
(după revista „Znanie-sila" nr. 11/1959)

Tiparul: Combinatul poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

2012

CLUB COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

cpsf.info

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire, muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodyliu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala)

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ - PREȚUL 1 LEU